

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

بررسی فون نماتدهای مرتبط با فراریشه گیاهان پارک ملی سرخه حصار تهران

علی روشن بخش قنبری^۱ و ابراهیم پورجم^۱

۱. به ترتیب دانشجوی دکتری و استاد بیماری شناسی گیاهی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

پارک جنگلی سرخه حصار در شرق شهر تهران واقع شده است و با وسعت تقریبی ۹۱۷۰ هکتار یکی از شریان‌های زیستی مهم کلانشهر تهران به شمار می‌آید، متأسفانه مطالعات اندکی درباره این منطقه صورت گرفته است. گونه‌های جانوری متعددی در این پارک ملی که در ارتباط با پارک ملی خجیر (از جمله پارک‌های حفاظت شده کشور) است، شناسایی شده که غالب این جانوران به نحوی حیات وابسته به گیاهان دارند. از این رو بررسی آفات و بیماری‌های پوشش گیاهی این ناحیه از اهمیت بالایی برخوردار است. نماتدها از جمله مهم‌ترین انگل‌های گیاهی به شمار می‌روند که هر ساله خسارت سنگینی را به محصولات کشاورزی و یا پوشش‌های گیاهی وارد می‌نمایند. هدف از این تحقیق شناسایی نماتدهای مرتبط با فراریشه گیاهان در پارک ملی سرخه حصار و تعیین گونه‌های با جمعیت بالا و یا پراکنش بیشتر در این منطقه است. در این تحقیق نماتدهای مرتبط با گیاهان در غالب ۲۱ نمونه ریشه و خاک از ناحیه فراریشه طی دو نوبت نمونه‌گیری (آبان ماه ۱۳۹۳ و فروردین ماه ۱۳۹۴) به روش اصلاح شده سینی وایت‌هد (Whitehead and Hemming, 1965) استخراج و با استفاده از روش تکمیل شده سین هورست (De Grisse, 1969) تثبیت و به گلیسرین منتقل شدند. پس از تهیه اسلایدهای موقت و دائم با استفاده از گلیسرین و حلقه پارافینی، ابتدا جمعیت‌های استخراج شده در سطح جنس شناسایی گردیدند. سپس با اندازه‌گیری شاخص‌های تفکیکی مهم و مطالعه خصوصیات ریخت‌شناختی و با استفاده از منابع معتبر، تعیین گونه شدند. در این تحقیق ۱۷ گونه نماتد مرتبط با فرا ریشه گیاهان در منطقه سرخه حصار شناسایی به شرح زیر شناسایی گردید:

Aphelenchus avenae, *Aphelenchoides composticola*, *Basiria graminophila*, *Boleodorus thylactus*, *Coslenchus costatus*, *Criconemoides xenoplax*, *Ditylenchus myceliophagus*, *Filenchus misellus*, *F. vulgaris*, *Geocenamus brevidens*, *Helicotylenchus digonicus*, *Paratylenchus hamatus*, *Paratylenchus projectus*, *Pratylenchoides ritteri*, *Pratylenchus neglectus*, *Psilenchus hilarulus*, *Scutylenchus rugosus*.

در بین گونه‌های شناسایی شده، دو گونه *G. brevidens* و *P. neglectus* از جمعیت بالایی برخوردار بوده و می‌توانند با توجه به زیست‌شناسی و جمعیت بالای آنها، به عنوان انگل‌های با ریسک خطر بالا در این منطقه معرفی شوند. همچنین در این تحقیق گونه‌های *G. brevidens* و *S. rugosus* از پراکنش بیشتری در بین نمونه‌ها برخوردار بودند.

واژه‌های کلیدی: انگل گیاهی، پارک جنگلی، پراکنش، *Scutylenchus*، *Pratylenchus*

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله